Rajavartiolaitos
Gränsbevakningsväsendet
The Finnish Border Guard

LAUSUNTO

13.9.2016

Eduskunta
Puolustusvaliokunta

VNS 5/2016 vp Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta

Rajavartiolaitoksen lausunto sisäisen turvallisuuden selonteosta 20.6.2016 puolustusvaliokunnalle on tämän muistion liitteenä. Tässä lausunnossa keskitytään selonteon osalta tuon lausunnon jälkeisiin keskeisiin muutoksiin.

Selonteossa lueteltujen uusien sopeuttamistoimien valmistelu ja niihin liittyvät kuulemiset ovat meneillään. Elinkeinoelämä sekä alueelliset ja paikalliset tahot ovat liikennemäärien laskusta huolimatta vastustaneet itärajan rajanylityspaikkojen aukioloaikojen rajoittamista ja erityisesti Imatran ja Niiralan rajanylityspaikkojen sulkemista yöajaksi.

Rajavartiolaitoksen tarkoituksena oli palauttaa vuosina 2015-2018 omin toimenpitein sadan rajavartijan työpanos rajanylityspaikoilta itärajan vartiointiin. Imatran ja Niiralan rajanylityspaikkojen yöllisen aukiolon rajoittamisella oli tarkoitus saada noin 20 rajavartijan työpanos itärajan valvontaan. Mikäli aiottuja rajoituksia ei voida toteuttaa, Rajavartiolaitos tulee esittämään, että hallitus osoittaa pysyvän lisämäärärahan 60 rajavartijan sijaan 80 rajavartijan palkkaamiseksi vuosina 2018 - 2020. Näin selonteossa mainittu hallituksen tavoite kohdentaa itärajan valvontaan yhteensä 160 rajavartijan lisäys saadaan turvattua.

Sisäministeriö esitti eurooppalaisen raja- ja merivartioston sekä Schengenin rajasäännöstön muutosten edellyttämien kansallisten velvoitteiden toimenpanemiseksi Rajavartiolaitokselle vuoden 2017 talousarvioon 4,5 miljoonan euron lisäystä. Eurooppalainen raja- ja merivartiosto käsittää muun muassa vähintään 1 500 rajavartijan vahvuisen nopean toiminnan reservin. Suomen velvoitteen täyttäminen edellyttää 30 rajavartijan jatkuvaa lähtövalmiutta. Schengenin rajasäännöstöä on ehdotettu muutettavaksi siten, että sekä EU-kansalaisten ja kolmansien maiden kansalaisten maahantulo- ja maastalähtötarkastuksiin lisättäisiin pakolliset rekisterikyselyt kansainvälisiin ja kansallisiin rekistereihin. Tämä lisää tarkastusten kestoa. Schengenin rajasäännöstön muutoksen aiheuttama henkilöstön lisätarve lentoliikenteen rajatarkastusten osalta Helsinki-Vantaan lentoasemalla on 15 henkilötyövuotta. Hallitus on esittämässä Rajavartiolaitokselle lisäystä vuoden 2017 talousarvioon ainoastaan eurooppalaisen raja- ja merivartioston toimeenpanemiseksi 2 miljoonaa euroa.

On huomattava, että hallituksen esittämä lisäresurssi ei vähennä 20.6.2016 lausunnossa kuvattua sopeuttamistarvetta eikä itärajan resurssitarvetta lainkaan. Resurssit on käytettävä lisääntyvien EU-velvoitteiden täyttämiseksi.

LIIITE Rajavartiolaitoksen lausunto 20.6.2016